

TUKES
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Asia: Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen ja vakuuden määrääminen

Dragon Mining Oy:n vastine Meurastuksenaho -kaivospiiriä (kaiv.rek.no 4909) koskeviin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaivospiirillä ei ole harjoitettu kaivostoimintaa. Kaivospiirialueella ei ole rakennuksia. Kaivospiirialue ei nykytilassaan vaaranna yleistä turvallisuutta.

Vakuudet arvioidaan kaivostoiminnan lopettamiseen liittyen. Kaivostoiminta ei ole alkanut kaivospiirin alueella. Toiminnanharjoittaja esittää, että vakuuksia tarkastetaan vaiheittain, mikäli alueella käynnistetään kaivostoiminta.

Dragon Mining Oy:llä on sen toimintaa koskeva voimassa oleva Pohjola Oy:n myöntämä vastuuvakuutus sekä lakisääteinen ympäristövahinkovakuutus.

Kuusamon kaupungin lausunto (29.4.2014)

Lausunnossa otettiin kantaa osayleiskaavoitukseen, YVA-menettelyyn sekä ympäristöluvas-
sa käsiteltäviin asioihin. Kuusamon kaupunki yhtyy Dragon Mining Oy:n näkemykseen siitä,
että vakuutta ei tarvitse asettaa koska kaivostoimintaa ei ole. Toiminnanharjoittaja yhtyy
Kuusamon kaupungin lausuntoon, jonka mukaan Meurastuksenahon kaivospiiri ei nykytilas-
sa vaaranna ihmisten terveyttä eikä yleistä turvallisuutta.

ELY-keskuksen lausunto (29.4.2014)

Kaivos- ja kaivosturvallisuusluvissa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi
tarpeellisten määräysten antaminen ja kaivosluvassa määrättävä vakuus perustuvat kaivos-
lain 181 §:n siirtymäsäädöksen nojalla kaivoslain 52 §:n kaivosluvassa ja 125 §:n kaivostur-
vallisuusluvassa annettaviin määräyksiin.

ELY-keskus ei lausunut siirtymäsäännöksen nojalla käsiteltävästä asiasta. Tarpeellisten
määräysten antamiseen ei ole tarpeen arvioida uhanalaisia lajeja, pohjavesialueita jne.,
koska ne eivät kuulu käsiteltävän asian piiriin. Luonnonsuojelulain (1096/1996), ympäris-
tönsuojelulain (86/2000) tai ELY-keskusasetuksen (1539/2011) 2 § 1 momentin 3) kohdassa
mainitut Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen tehtävät otetaan huomioon kaivoslain
siirtymäsäännöksen laajuudessa.

Muistutukset ja mielipiteet

Yleistä

Muistutuksissa ja mielipiteissä otettiin pääasiassa kantaa asioihin, joita siirtymäsäännösten
nojalla ei käsitellä. Yhtiö ei tässä yhteydessä puutu kaikkiin virheellisiin väitteisiin, jotka ei-
vät liity kaivos- ja kaivosturvallisuusluvissa annettavien yleisten ja yksityisten etujen tur-

vaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseen tai aloitetun kaivostoiminnan lopettamiseen liittyviin vakuuksiin. Kaivos- ja kaivosturvallisuusluvissa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen ja kaivosluvassa määrättävä vakuus perustuvat kaivoslain 52, 125 ja 181 §:ään.

Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Kaivostoiminnan lopettamiseksi ei tarvita vakuutta, koska kaivostoiminta ei ole alkanut eikä kaivostoiminnan laatu ja laajuus ole vielä tiedossa. Kaivoslain 15 luvussa säädettyjä lopettamiseen liittyviä ja lopettamisen jälkeisiä velvollisuuksia sekä 108 §:ssä säädettyä vakuusvelvoitetta ei voi vielä tarkentaa.

Kaivosvakuudella huolehditaan, että kaivosalue ja apualue kunnostetaan yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Se edellyttää kunnostamis-, siistimis- ja maisemointitoimenpiteitä. Kaivosvakuudella varmistetaan kaivosten turvarakenteiden säilyttäminen, louhostilojen täyttäminen ja tukeminen, koneiden ja laitteiden myynti tai toimittaminen romutettavaksi eli käsiteltäväksi jätteenä. Tarvittaessa on poistettava ylimääräinen materiaali kaivoksesta sekä estettävä kaivokseen pääsy tunneleiden ja kuilujen kautta. Sortuma- ja painuma-vaaralliset alueet on aidattava ja niillä on rajoitettava rakentamista. Tarvittaessa on järjestettävä seurantamittauksia.

Alakitkan paliskunta ja Oivangin paliskunta (28.4.2014)

Muistutuksessa lausutaan, ettei kaivostoiminnan edellytyksiä ole turvattu kaivoksen suunnittelun yhteydessä.

Kaivospiiritoimituksessa on lainvoimaisesti arvioitu korvattavat vaikutukset. YVA-menettelyssä tehdään selvityksiä vaikutuksista poronhoitoon ja ympäristölupamenettelyssä annetaan lupamääräykset päästöistä ja jätehuollosta. Poronhoitolakia (848/1990) sovelletaan poronhoidon harjoittamiseen poronhoitoalueella. Laki sisältää mm. aitaamisvelvollisuuksia. Uutta kaivoslakia (621/2011) sovelletaan kaivostoimintaan ja siirtymäsäännösten nojalla vanhan kaivoslain (503/1965) mukaiseen toimintaan.

Uuden kaivoslain 52.3 §:n 4) kohdan nojalla kaivosluvassa annetaan tarpeelliset määräykset poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella. Kaivostoimintaa ei ole vielä aloitettu, joten tarpeellisia määräyksiä ei vielä voi ennakoita. Myös ympäristöluvassa annetaan määräyksiä, joilla estetään poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia. Kun kaivostoiminta aloitetaan ja tarkempi suunnittelu valmistuu, yhtiö neuvottelee aitaamisesta ja muista haittojen vähentämistoimenpiteistä.

Kaivospiiritoimituksessa on kaivoslain ja lunastuslain nojalla käsitelty kaivostoiminnasta aiheutuvien haittojen ja vahinkojen korvaaminen sekä kaivospiirin alueella (viran puolesta) että sen ulkopuolella (määräajassa vaadittaessa). Se koskee myös poronhoitoa. Ennakoi-mattomista päästöistä aiheutuvista vahingoista haetaan korvausta käräjäoikeudelta. Uudella kaivoslailla ei ole ollut tarkoitus avata vanhoja lainvoimaisia korvauspäätöksiä eikä luoda kokonaan taannehtivaa lainsäädäntöä. Kahdenvälinen sopimus on aina vapaaehtoinen eikä sen tekemisestä voi määrätä.

Kaivospiirin ulkopuolella päästöistä (pöly, jätevedet jne.) aiheutuvien vaikutusten aiheutuminen ja mm. poronhoidon huomioon ottaminen käsitellään julkisoikeudellisessa ympäris-

tölupamenettelyssä. Siltä osin kuin kyse on kaivospiiriin tai sen apualueisiin kuulumattomista tie- tms. alueista, niihin sovelletaan erityislakeja, kuten yksityistielakia, maantielakia, maastoliikennelakia jne. Poroille mahdollisesti aiheutuvat ennakoimattomat vahingot korvataan käyvän arvon mukaisesti. Liikennevahinkojen korvausjärjestelmässä ennakoimattomat vahingot poroille määritetään Liikennevakuutuskeskuksen vahinkojaoston ohjekorvausarvojen. Laskuperusteet ovat samankaltaiset kuin riistavahinkolain (105/2009) 13 §:n nojalla maaseutuviraston vahvistamisissa käyvässä arvoissa.

Kaivosluvan määräyksiä tarkastetaan määräajoin. Aitaaminen ja muut toimenpiteet on syytä tarkistaa, kun toimenpiteiden tarve toiminnan edetessä selviää. Tarkistamista ei pidä sitoa rakentamisen aloittamisen edellytykseksi, koska se luo uuden ennakoivalvontakynnyksen toiminnan harjoittamiseksi. Erillistä seurantaryhmää ei tarvitse, koska viranomaisen kuulee paliskuntia ja muita asianosaisia ennen lupaehtojen tarkistamista.

Metsä- kalastaja- ja tunturisaamelaiset ry (28.4.2014)

Mielipiteessä otettiin kantaa kaivoslain (503/1965) nojalla ratkaistuun lainvoimaiseen kaivosoikeuteen, ympäristönsuojelulain nojalla ratkaistaviin asioihin, kansainvälisiin sopimuksiin, YVA-menettelyyn jne., mutta ei käsitelty kaivosluvassa tai kaivosturvallisuusluvan määräyksiä tai vakuuksia. Intressien yhteensovitus tapahtuu kaavoituksen keinoin ja tarkennetaan ympäristölupamenettelyssä.

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella.

Saamelaisten kotiseutualue (pohjoissaameksi Sámiid ruovttuguovllu) on Suomen perustuslain ja saamelaiskäräjälain 4 §:n nojalla Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. Kartta kotiseutualueen rajoista on saamelaiskäräjäasetuksen (1727/1995) liitekarttana. Kulttuurillisesti ja kielellisesti autonominen alue sijaitsee Lapin läänin pohjoisosassa. Kuusamo ei kuulu tähän alueeseen. Kuusamo ei kuulu myöskään kolttalain (253/1995) 2 §:n mukaiseen koltta-alueeseen.

Terttu ja Terho Lämsä (17.4.2014)

Mielipide ei liity siirtymäsäännöksiin nojalla käsiteltävään asiaan.

Ruka-Kuusamo Matkailuyhdistys ry (28.4.2014)

Kaivospiiritoimituksessa on lainvoimaisesti päätetty kohteen-, haitan- ja vahingonkorvaukset sisältäen melu-, pöly- ja maisemavaikutukset. Vesistövaikutukset sekä pöly- ja meluhaitta arvioidaan YVA-menettelyssä ja ne määrätään lain sallimiin rajoihin ympäristölupamenettelyssä. Jos toiminta käynnistyy, ennakoimattomat päästöistä aiheutuvat vahingot käsitellään ympäristövahinkolain nojalla. Yhdistys ei lausunut kaivoslain siirtymäsäännöksiin nojalla käsiteltävästä asiasta.

Rukakeskus Oy ja Rantasipi Oy (28.4.2014)

Yhtiöt eivät lausuneet siirtymäsäännöksiin nojalla käsiteltävästä asiasta. Kokemusten perusteella asianmukaisesti hoidettu kaivostoiminta monipuolistaa ja tukee alueen elinkeinorakennetta, ja näin osaltaan vaikuttaa positiivisesti majoituspalvelujen käyttöasteeseen.

Kurkijärven vapaa-ajan asukkaiden yhdistys (15.4.2014)

Kaivospiiriä perustettaessa on lainvoimaisesti päätetty kohteen-, haitan- ja vahingonkorvaukset sisältäen vesi-, melu-, pöly- ja maisemavaikutukset. Vesistövaikutukset sekä pöly- ja meluhaitta arvioidaan YVA-menettelyssä ja ne määrätään lain sallimiin rajoihin ympäristölupamenettelyssä. Jos toiminta käynnistyy, ennakoimattomat päästöistä aiheutuvat vahingot käsitellään ympäristövahinkolain nojalla. Asiassa ei käsitellä YVA-menettelyä eikä myönnetä lupia vaan tarkistetaan kaivos- ja kaivosturvallisuuslupien määräyksiä.

Koillismaan vihreät ry (28.4.2014)

Mielipide sisältää runsaasti asiavirheitä eikä siinä lausuttu kaivoslain siirtymäsäännöksiä nojalla käsiteltävästä asiasta.

Kitkan viisaat ry (28.4.2014)

Mielipide sisältää runsaasti asiavirheitä eikä siinä lausuttu kaivoslain siirtymäsäännöksiä nojalla käsiteltävästä asiasta.

Siilasmajan Kilta ry ja Rupakiven ritarit ry (28.4.2014)

Yhdistykset ym. eivät lausuneet kaivoslain siirtymäsäännöksiä nojalla käsiteltävästä asiasta. Mielipiteessä oli virheellisiä käsityksiä radon-, uraani- jne. pitoisuuksista ja vaikutuksista. Kaivospiiriä perustettaessa on lainvoimaisesti päätetty kohteen-, haitan- ja vahingonkorvaukset sisältäen vesi-, melu-, pöly- ja maisemavaikutukset. Vesistövaikutukset sekä pöly- ja meluhaitta arvioidaan YVA-menettelyssä ja ne määrätään lain sallimiin rajoihin ympäristölupamenettelyssä.

Mielipiteessä lausuttiin uraanikaivostoiminnasta, jollaisesta ei tule olemaan kyse, vaikka kaivostoiminta käynnistettäisiin. Kulta- ja kobolttipitoisten vyöhykkeiden uraanipitoisuusarvio jää selvästi alle 1000 g/t (0,1 %, 1000 ppm), joten kyseessä ei ole ydinenergialaissa tarkoitettu uraanimalmi. Kulta- ja kobolttipitoisen vyöhykkeen ulkopuolella kivien uraanikeskipitoisuudet vastaavat kallioperän keskimääräisiä uraanipitoisuuksia. Koska tarkoituksena ei ole uraanin louhinta, kyse ei myöskään ole kaivoslain nojalla uraanikaivoksesta. Uraani otetaan huomioon ympäristönäkökulmasta, osana jätehuoltoa ja säteilyturvallisuutta.

Kuusamon Kitkajoen Virrankylien kyläläiset ja mökkiläiset (28.4.2014)

Muistutuksessa ei pääosin lausuttu kaivoslain siirtymäsäännöksiä nojalla käsiteltävästä asiasta.

Kyse ei ole ydinenergialaissa tarkoitettua uraanimalmista eikä tarkoituksena ei ole uraanin louhinta. Yksittäinen kiviäyte ei määrittele mineraali- tai metalliesiintymän keskimääräistä uraanipitoisuutta. Uraani esiintyy pääasiassa kapeina vyöhykkeinä pistemäisesti eri mineralisaatiotyypeissä uraniniittirakeina tai -raeryppäinä rakotäytteissä ja hirtosaumoissa. Uraanipitoisia vyöhykkeitä on kaikkialla Suomessa. Ne eivät toistaiseksi ole vaikuttaneet isoihin rakennus- tai maa-ainesten ottohankkeisiin. Vakuudet määrätään toiminnan lopettamista varten, joka yleensä edellyttää toiminnan aloittamista. Yhtiö on esittänyt kaivospiirin nykytilaan soveltuvan vakuuden.

Pro Kuusamo ry (28.4.2014)

Kaivos- ja kaivosturvallisuusluvuissa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen perustuvat kaivoslain 181 §:n siirtymäsäännöksiä no-

jalla kaivoslain 52 §:n kaivosluvassa ja 125 §:n kaivosturvallisuusluvassa annettaviin määräyksiin.

Mielipiteessä ei pääosin lausuttu lausuntopyyntöön mukaisesta asiasta.

Toiminnan päästöt, vesistövaikutukset ja pöly- ja meluhaitta arvioidaan YVA- ja ympäristölupamenettelyissä ja ne määrätään lain sallimiin rajoihin ympäristölupamenettelyssä. Ne sisältävät myös uraanin ja radonin jätehuollon ja säteilyturvallisuuden näkökulmasta. Ympäristöluvan mukaisesti toimittaessa ei synny sellaista haittaa tai vahinkoa, jollaista mielipiteessä väitettiin aiheutuvan. Kyse ei kuitenkaan ole kaivosluvassa tai kaivosturvallisuusluvassa käsiteltävistä asioista. Tutkimuslupa-asiatkaan eivät liity vanhan kaivoslain mukaisten kaivosoikeuksien päivittämiseen.

Vakuudet määrätään toiminnan lopettamista varten, joka yleensä edellyttää toiminnan aloittamista. Yhtiö on esittänyt kaivospiirin nykytilaan soveltuvan vakuuden. Muiden lakien soveltamisalat otetaan huomioon ja vältetään päällekkäisyydet. Kaivospiiriä perustettaessa on lainvoimaisesti päätetty kohteen-, haitan- ja vahingonkorvaukset sisältäen vesi-, melu-, pöly- ja maisemavaikutukset. Vakuuden määrää päivitetään, kun se on tarpeen. YVA-menettelyssä ei tehdä päätöksiä hankkeiden toteuttamisesta, se sisältää nyt käsiteltävää asiaa laajempia alueita eikä YVA-menettelyn perusteella määrätä vakuuksia.

Pyynnöstä toimitamme lisätietoja.

Espoossa 19.6.2014

Kunnioittavasti

Matti Talikka
Dragon Mining Oy